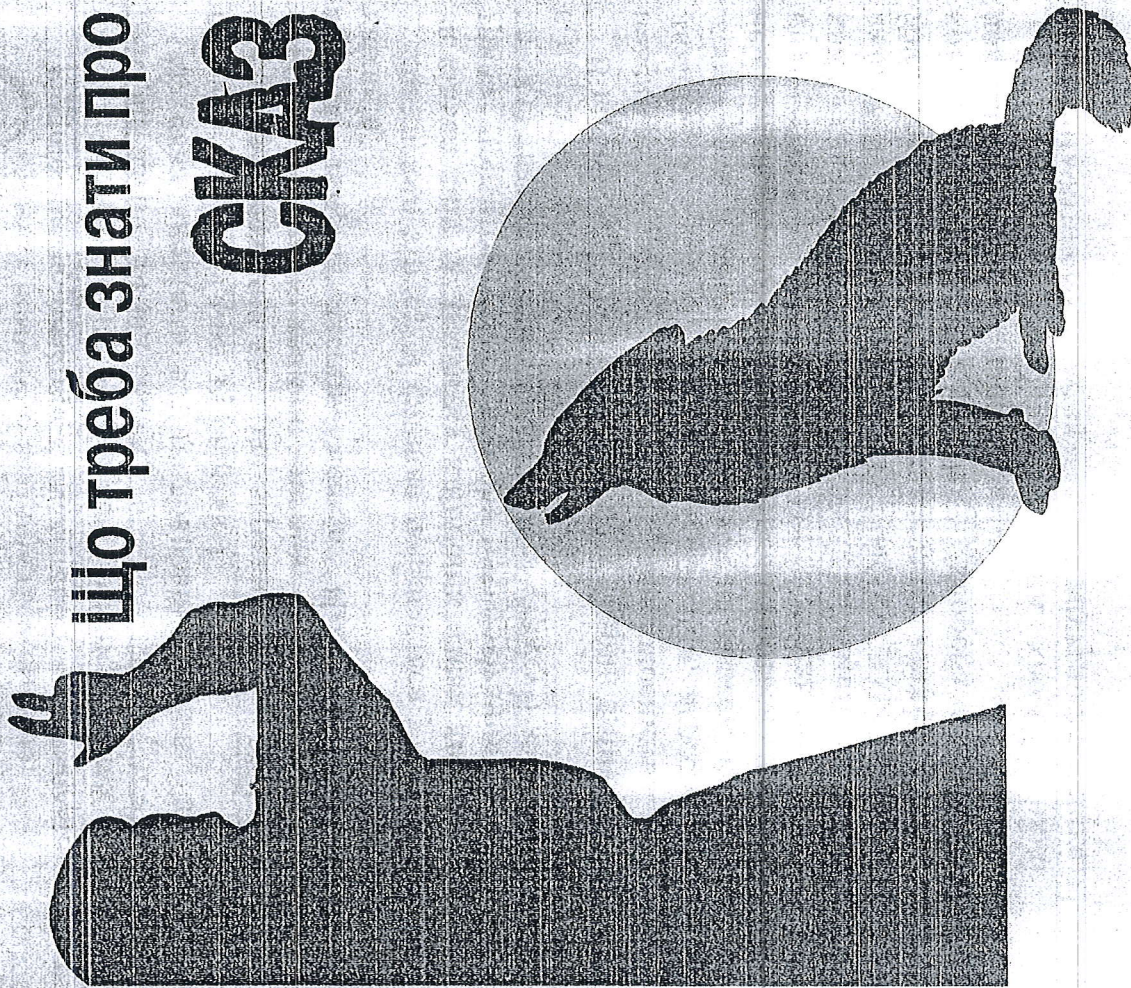

Головне управління охорони здоров'я
та медичного забезпечення КМДА
Київський міський Центр здоров'я

Що треба знати про СКАЗ

Сказ - інфекційне захворювання, яке проходить з ураженням центральної нервової системи і неминуче закінчується смертю.

Збудник захворювання - вірус, який довго зберігається в холодну пору року в неприбраних трупах тварин, що загинули від сказу.

На сказ хворіють всі теплокровні тварини, переважно м'ясоїдні (дики та свійські).

Свійські тварини та люди заражаються на сказ від диких м'ясоїдних тварин: лисиць, борсуків, енотів, куниць, тхорів, ласиць, вовків. Небезпечні укуси кажанів.

Виділення вірусу зі слиною починається у тварини за кілька днів до розвитку клінічних ознак хвороби і триває протягом усього періоду захворювання. Хворі на сказ тварини втрачають почуття страху і забігають в населені пункти.

В початковій стадії (1-2 доби) у тварин змінюється поведінка, з'являється тривога, занепокоєність, лясливість. З часом з'являється збудження, агресія, бажання кусати все, що трапляється на шляху, ковтати неїстівні предмети. Через 4-5 діб з'являються паралічі, квола хода, у тварини тече слина, звисають вуха та хвіст, голос стає хрипким або беззвучним. Тварина вмирає не пізніше 7 доби від початку захворювання. Хвороба може протікати в так званій «тихій» формі, коли стадія збудження відсутня і хвороба стає помітною лише при появі паралічів.

У сільськогосподарських тварин хвороба іноді проходить агіпово, спостерігається здуття кишечника, закреп.

Зараження людини відбувається при укусах, подрапинах та попаданні слини хворої тварини на шкіру та слизові оболонки. Це може відбуватися при знятті шкіри з вбитої тварини, при доторканні до предметів, що забруднені слиною або мозком хворої тварини.

Найчастіше люди заражаються при порушенні норм поведінки з тваринами, коли тварину драгували, намагались її впіймати, віднімали у неї їжу, надавали допомогу при наявності характерних для сказу ознак, знімали шкіру з найдених трупів.

Щоб не заразитися сказом, слід виконувати такі правила:

- утримуватись від контактів з дикими та безпритульними тваринами;

- виконувати правила утримання домашніх тварин та норм поводження з ними;

- доставляти фахівцям ветеринарної медицини хворих тварин або їх трупи в разі, якщо тварина загинула;

- не вбивати здорових на вигляд тварин, які нанесли укуси та інші пошкодження, а терміново викликати ветеринарного лікаря;

- не знімати шкіру з трупів диких тварин при їх знаходженні;

- в разі укусу домашньою твариною, слід з'ясувати ім'я господаря та адресу. Це допоможе Вам уникнути шеплень проти сказу, так як за твариною можна встановити ветеринарний нагляд;

- укушені рани, подряпини, місця ослинення, потрібно негайно ретельно промити під проточною водою з господарським милом, обробити краї пошкоджень йодом, накласти асептичну пов'язку. Не слід зупиняти кровотечу. В цей же день слід звернутися до травматологічного пункту, який працює цілодобово;

- в разі пошкодження одягу, в якому була одягнута людина під час укусу, треба його обробити гарячою праскою і лише після цього одяг можна ремонтувати;

- щорічно доставляти на щеплення проти сказу до машині та сторожових собак.

*Пам'ятку підготувала лікар-епідеміолог відділу
особливо небезпечних інфекцій та СНІДу міської
санітаційної Е.О.КУЗІК*